

ชื่อเรื่อง บุญพะเหวด : แนวทางการจัดการ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย นายณัฐปกรณ์ อภิมศิริรัตน์

กรรมการควบคุม อาจารย์ ดร. โฆสิต แพงสร้อย และอาจารย์ ดร.ประสาน กำจรเมฆกุล

ปริญญา ศศ.ม. สาขาวิชา วัฒนธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2555

บทคัดย่อ

แนวทางการจัดการประเพณีบุญพะเหวดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องของงานมาวิเคราะห์และเพื่อหาหนทางแก้ปัญหา โดยนำไปสู่วิธีปฏิบัติและพัฒนา ความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมาของประเพณีบุญพะเหวดจังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการของประเพณีบุญพะเหวดจังหวัดร้อยเอ็ด 3) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการประเพณีบุญพะเหวด เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด การวิจัยฉบับนี้ ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและศึกษาจากภาคสนาม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมงานวิจัย ประกอบด้วย แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และการสนทนากลุ่ม ตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เทคนิคแบบสามเส้า และนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

จากการศึกษาพบว่า ประเพณีบุญพะเหวดเป็นประเพณีซึ่งทางจังหวัดร้อยเอ็ดนั้นได้ให้ความสำคัญของประเพณีอันดีงามนี้ของชุมชนให้เป็นเอกลักษณ์และประเพณีประจำจังหวัดอีกทั้งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดร้อยเอ็ด จึงได้จัดงาน “กินข้าวปุ้น เาบุญพะเหวด ฟังเทศน์มหาชาติ” ในช่วงเดือนมีนาคมซึ่งตรงกับเดือนสี่ของทุกๆ ปี โดยมีการจัดครั้งแรกในปี 2534 ภายใต้วามร่วมมือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชนในท้องถิ่น เพื่อสืบสานประเพณีท้องถิ่นที่แสดงให้เห็นถึงแรงศรัทธาในพระพุทธศาสนาโดยนำคันทันท์จอบคันทันท์หลอนเพื่อนำมาถวายเป็นปัจจัยในการทำบุญอันยิ่งใหญ่ตามความเชื่อ

ปัจจุบันประเพณีบุญพะเหวดจังหวัดร้อยเอ็ดนอกจากเป็นการสืบสานประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัดที่จัดขึ้นทุกๆ ปี สืบเนื่องมาแล้ว ยังสามารถเป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของชุมชนไว้ด้วย โดยองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชนหลายภาคส่วน รวมถึงประชาชนชาวจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร่วมแรงร่วมใจแสดงให้เห็นถึงความสมัครสมานสามัคคีของชาวจังหวัดร้อยเอ็ดที่ร่วมกันสืบสานและส่งเสริมประเพณีประจำจังหวัดให้สำเร็จลุล่วงตามประเพณี และสร้างชื่อเสียงให้ประเพณี

นี่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งการจัดงานแต่ละปีจะมีการสรุปผลการจัดงานเพื่อหาแนวทางการพัฒนาให้ดีขึ้นในปีถัดมา โดยแต่ละปีนั้นล้วนประสบปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาในหลายด้าน ปัญหาที่พบได้ชัดเจนและเห็นชัดที่สุด คือ 1) การจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม โดยไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคคลสำคัญในจังหวัดเท่าที่ควร เนื่องจากประชาชนบางกลุ่มยังไม่สามารถเข้าถึงและรับรู้การประชาสัมพันธ์ 2) เกิดจากเวลาที่ใช้ในการแสดง 3) ความพร้อมทั้งเรื่องของเครื่องเสียง ซึ่งที่เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความบกพร่องของทางคณะผู้จัดงานและสิ่งที่พบได้อย่างเด่นชัด 4) ปัญหาเรื่องของความสะอาด โดยเกิดจากการทิ้งขยะของผู้มาร่วมงานเนื่องจากคนมาร่วมงานจำนวนมาก และอีกจุดที่พบเห็นได้จากจุดบริการขนมจันทน์ที่มีไว้สำหรับบริการประชาชน ซึ่งถึงขยะไม่เพียงพอ ทำให้ขยะล้นเกิดภาพที่ไม่น่าดู 5) การจราจรมักจะติดขัดเสมอช่วงขบวนแห่ทำให้ถนนบางเส้นการจราจรไม่สะดวก ซึ่งปัญหาเหล่านี้เองได้สะท้อนไปให้เห็นถึงความบกพร่องของคณะกรรมการในฝ่ายต่างๆในการจัดการ จึงมีการประชุมสรุปการจัดงานประเพณีบุญผะเหวดขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในของแต่ละหน่วยงานที่เป็นกรรมการรับผิดชอบการจัดงานแต่ละฝ่าย เพื่อนำไปสู่หนทางแก้ไข

แนวการจัดการประเพณีบุญผะเหวด เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ดนั้น เป็นแนวทางการจัดงานประเพณีบุญผะเหวดนั้นเพื่อนำไปสู่รูปแบบการจัดการที่มีมาตรฐานและครอบคลุมทุกภาคส่วนดังนี้ 1) มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าในการจัดเตรียมหนังสือให้คณะกรรมการได้รับทราบ เพื่อจะได้มีการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการประชุม 2) แจ้งในการประชุมเมื่อมีการการประชุมการจัดงานบุญผะเหวด และฝ่ายสถานที่นั้นที่จะประสานงานกับฝ่ายเทศบาลและฝ่ายตำรวจจราจร เพื่ออำนวยความสะดวกเส้นทาง 3) มีการประชาสัมพันธ์ทางด้านสถานีวิทยุและควรเพิ่มจำนวนป้ายประชาสัมพันธ์งานประเพณีบุญผะเหวดในถนนสายสำคัญต่างๆ 4) จัดหาถังขยะให้เพียงพอ 5) เตรียมความพร้อมด้านสาธารณสุขูปโภคจัดหาห้องน้ำที่สะอาดและจุดบริการน้ำดื่มไว้เพื่อรองรับคนผู้มาร่วมงาน

โดยสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้คือความเป็นมาของการจัดงาน ปัญหาในการจัดการ เพื่อนำจุดบกพร่องของการจัดงานนำมาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อหาทางออกที่เป็นการแก้ปัญหาและนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดงานประเพณีบุญผะเหวดอันเป็นประเพณีประจำจังหวัด ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ประเพณีในการสืบสานวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ เพื่อให้เกิดมิติด้านการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม เกิดเป็นกิจกรรมที่สามารถเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนต่อชุมชนจนถึงภาพรวมในระดับองค์กรภาครัฐและองค์กรเอกชนภายในจังหวัดร้อยเอ็ด และนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ดอย่างแท้จริง

TITLE Bun Phawet Festival : An Approach to Management of Cultural Tourism Promotion in Roi-Et

AUTHOR Nattapakorn Apimatirat

ADVISORS Dr.Kosit Phaengsoi and Dr.Prasan Kamchonmenkun

DEGREE M.A. **MAJOR** Cultural Science

UNIVERSITY Maharakham University **DATE** 2012

ABSTRACT

An approach to management of Traditional Bun Phawet Festival for cultural Tourism promotion in Roi-Et carried out to analyze the problems and to study 1) the history of Bun Phawet Festival in Roi-Et 2) the present events and problems of Bun Phawet Festival Management in Roi-Et 3) the management operations of Bun Phawet Festival for cultural Tourism promotion in Roi-Et . This research has been carried out by using qualitative research method including collection of documents and studies from the field. Equipment used in obtaining research information includes survey form, interview form, observation form and group interviews. Data checking used in the research is Data Triangulation. The results were presented in descriptive analysis.

According to the study , Bun Phawet Festival is an annual feast held in the north eastern Thailand area and considered as an typically important tradition in Roi-Et and consequently called “Let’s eat rice noodle , make Phawet merits and listen to a sermon” Feast. The tradition was first held in 1991 and has been annually held in March. So far under the cooperation of the Tourism Authority of Thailand government agencies, and local NGOs so as to sustain the local tradition showing faith in Buddhism by bringing the Jhob and Lhorn Sermon Trees to monks.

Nowadays the Bun Phawet Festival is not only an important cultural conservation event in Roi-Et, but also a bridge to community relations together supported by governmental organizations, private sectors and local Roi-Et people to conserve and promote to cultural tourism for Thai and foreign visitors.

Each year, the overall management operations were reported and problems mainly shown are: 1) insufficient support for cultural promotion activities by important provincial people 2) the time spent in the festival 3) the sound.4) the issue of cleanliness after the festival and the disposal of rubbish by guests. 5)traffic jams caused during a street parade . The problems caused were reported and passed to management for discussion and rectification.

Organizing The Bun Phawet Festival to promote cultural tourism in Roi-Et should follow the management for standardization 1) people connected to the preparation and organization of the feast should be informed about planning and meeting in advanced 2)cooperation and management between organizers and people responsible for circulation should be well planned3) there should more advertisements about Bun Phawet Festival in important places 4) The municipal office should provide enough bins 5) there should be more public utilities) public facilities.

In summary, new knowledge learned is the problems of the organization and management and ways of resolving and operating an effectively and well organized Bun Phawet festival which is recognized for one of most important traditional events in Roi-Et. This unique, traditional and cultural conservation has played a significant role in enabeling relations between government organizations, the private sector and communities to contribute to the promotion of cultural tourism to the province of Roi Et.

